

Leerplan

OPLEIDING

Farmaceutisch technisch assistent

Modulair

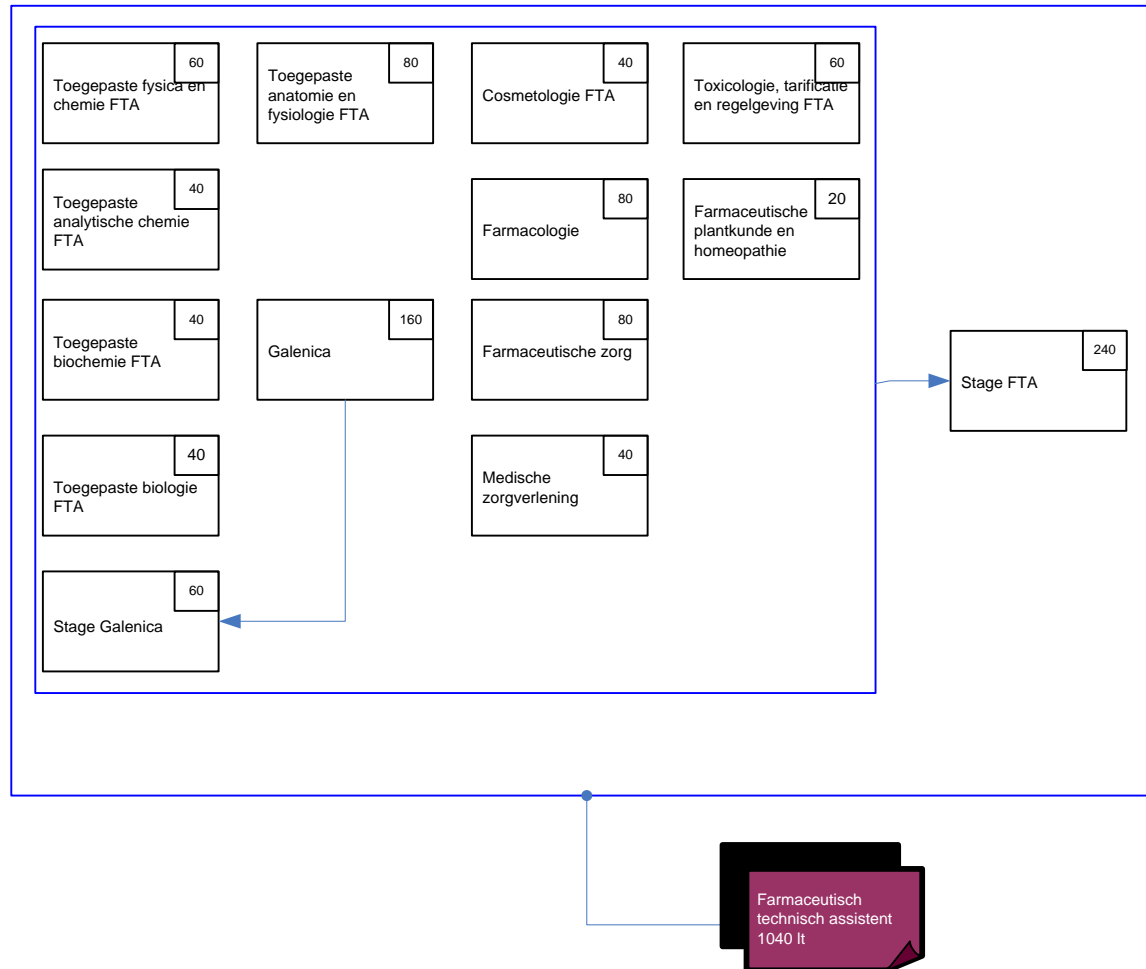
Secundair volwassenenonderwijs

Studiegebied
CHEMIE

Goedkeuringscode: 2012/690/6/D

Indieningsdatum: 31 januari 2013

STRUCTUURSCHEMA

MODULES

Naam	Code	Lestijden
Toegepaste fysica en chemie FTA	M CH 012	60 lt
Toegepaste analytische chemie FTA	M CH 013	40 lt
Toegepaste biochemie FTA	M CH 014	40 lt
Toegepaste biologie FTA	M CH 015	40 lt
Toegepaste anatomie en fysiologie FTA	M CH 016	80 lt
Galenica	M CH 017	160 lt
Cosmetologie FTA	M CH 018	40 lt
Farmacologie	M CH 019	80 lt
Farmaceutische zorg	M CH 020	80 lt
Medische zorgverlening	M CH 021	40 lt
Toxicologie, tarificatie en regelgeving FTA	M CH 022	60 lt
Farmaceutische plantkunde en homeopathie	M CH 023	20 lt
Stage Galenica	M CH 024	60 lt
Stage FTA	M CH 025	240 lt

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding	4
2	Beginsituatie	5
3	Algemene doelstellingen van de opleiding	6
4	Minimale materiële vereisten	8
5	Algemene pedagogisch-didactische wenken	9
6	Evaluatie van de cursisten	10
7	Module: Toegepaste fysica en chemie FTA (M CH 012 – 60 lestijden)	11
8	Module: Toegepaste analytische chemie FTA (M CH 013 – 40 lestijden)	14
9	Module: Toegepaste biochemie FTA (M CH 014 - 40 lestijden)	17
10	Module: Toegepaste biologie FTA (M CH 015 – 40 lestijden)	19
11	Module: Toegepaste anatomie en fysiologie FTA (M CH 016 – 80 lestijden)	21
12	Module: Galenica (M CH 017 – 160 lestijden).....	24
13	Module: Cosmetologie FTA (M CH 018 – 40 lestijden)	27
14	Module: Farmacologie (M CH 019 - 80 lestijden)	31
15	Module: Farmaceutische zorg (M CH 020 – 80 lestijden).....	34
16	Module: Medische zorgverlening (M CH 021 – 40 lestijden)	38
17	Module: Toxicologie, tarificatie en regelgeving FTA (M CH 022 – 60 lestijden)	43
18	Module: Farmaceutische plantkunde en homeopathie (M CH 023 – 20 lestijden) ...	46
19	Module: Stage Galenica (M CH 024 – 60 lestijden).....	49
20	Module: Stage FTA (M CH 025 – 240 lestijden).....	52
21	Bibliografie.....	58

1 INLEIDING

1.1 Netoverschrijdend project

Dit leerplan is tot stand gekomen binnen een netoverschrijdende werkgroep, waaraan vier centra voor volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor één of meerdere opleidingen van het studiegebied CHEMIE, hebben deelgenomen.

De meerwaarde van dergelijk samenwerkingsverband is niet enkel beperkt tot het onderling afstemmen van het programma, maar heeft tevens geleid tot een gelijkgerichte visie op de opleiding. Dit biedt de cursist die om welke reden dan ook in de loop van zijn opleiding van centrum verandert of onderdelen van zijn opleiding gelijktijdig in verschillende centra wenst te volgen, niet alleen meer zekerheid op vlak van continuïteit van zijn leertraject maar ook op vlak van continuïteit in zijn leerproces.

1.2 Visie op de opleiding

De opleiding **Farmaceutisch technisch assistent** hoort thuis in het studiegebied CHEMIE van het secundair volwassenenonderwijs en is modulair opgebouwd. Dit leerplan is gebaseerd op het gelijknamige opleidingsprofiel (goedkeuringsdatum 7/10/2011 - B.S. 31/10/2011). Het opleidingsprofiel is afgeleid van het K.B. van 5 februari 1997 (BS 02/07/97), dat het beroep van apothekassistent definieert als een paramedisch beroep. Dit K.B. bepaalt tevens de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep en het minimumprogramma van de opleiding.

In dit leerplan worden de basiscompetenties uit het opleidingsprofiel waar nodig geconcretiseerd en geoperationaliseerd. Dit leerplan reikt ook methodologische wenken en evaluatiemethoden aan.

1.3 Diplomagericht

De opleiding omvat in totaal 1040 lestijden en leidt tot het certificaat FARMACEUTISCH TECHNISCH ASSISTENT. Het certificaat van deze opleiding leidt in combinatie met het certificaat AANVULLENDE ALGEMENE VORMING tot het diploma secundair onderwijs.

Ook cursisten die reeds bij de aanvang van hun opleiding in het bezit zijn van een diploma secundair onderwijs, ontvangen een diploma bij het beëindigen van de opleiding.

1.4 Meewerkende centra voor volwassenenonderwijs

Dit leerplan kwam tot stand met medewerking van volgende centra voor volwassenenonderwijs:

CVO Elishout Anderlecht

CVO Hageland-Aarschot

CVO Technicum Noord Antwerpen

CVO Panta Rhei Gent.

2 BEGINSITUATIE

Er zijn voor deze opleiding geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3 ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN DE OPLEIDING

3.1 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

De opleiding **Farmaceutisch technisch assistent** heeft tot doel de cursisten de nodige competenties bij te brengen om als farmaceutisch technisch assistent tewerkgesteld te kunnen worden in een ziekenhuisapothek, in een gewone apotheek of in een farmaceutische groothandel.

De opleiding heeft tot doel te beantwoorden aan de programmavereisten van het KB van 5 februari 1997, zoals vermeld in artikel 3 en omvat:

- een theoretische opleiding met:
 - fysiologie;
 - anatomie;
 - biologie;
 - studie van alifatische en aromatische organische geneesmiddelen;
 - farmacologie (farmacodynamie);
 - toxicologie;
 - fysica;
 - studie van minerale geneesmiddelen;
 - deontologie.
- een theoretische en praktische opleiding in:
 - galenica (inbegrepen steriliteit en microbiologie);
 - lezen van voorschriften;
 - farmaceutische wetgeving en tarificatie;
 - farmacognosie;
 - analytische scheikunde.
- een stage in een apotheek die tenminste 300 uren bedraagt.

In deze opleiding leert de cursist de handelingen aan waarmee, conform artikel 4 van het voornoemde KB, een apotheker een farmaceutisch technisch assistent kan belasten:

- geneeskundige voorschriften ontvangen en registreren;
- geneesmiddelen afleveren overeenkomstig de wetten en regels;
- inlichtingen geven aan de patiënten betreffende het adequate en het veilig gebruik van geneesmiddelen;
- de grondstoffen registreren en identificeren;
- magistrale bereidingen uitvoeren;
- stagiairs voorlichten met betrekking tot het werk in de apotheek.

Daarnaast besteedt de opleiding ook aandacht aan cosmetologie, wetgeving, medische zorg en communicatie in de apotheek.

3.2 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Sleutelvaardigheden behoren tot de kern van het beroep maar gaan ook ruimer en dragen bij tot de algemene persoonsvorming van de cursist.

Volgende sleutelvaardigheden komen in de verschillende modules aan bod:

Code	Sleutelvaardigheid	Verklaring
SV02	Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.
SV06	Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).

Code	Sleutelvaardigheid	Verklaring
SV08	Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.
SV11	Empathie	In staat zijn zich in te leven in iemands situatie, er begrip voor op te brengen en er tactvol mee om te gaan.
SV15	Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.
SV16	Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.
SV17	Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.
SV20	Loyauteit	Blijk geven van sterke betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.
SV30	Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV31	Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.
SV33	Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.
SV34	Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.
SV35	Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.

4 MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

De uitrusting en infrastructuur moeten beantwoorden aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu.

De praktijklessen moeten plaatsvinden in een vaklokaal/labo dat aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften voldoet.

Hieronder volgt een overzicht van het materiaal dat noodzakelijk is om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren:

- Het vereiste materieel voor
 - het uitvoeren van de practica voor analytische chemie, waaronder elektronische balansen, buretten en staanders, recipiënten, ...
 - het uitvoeren van de praktische opleiding in galenica, waaronder gelulenvoltoestel, vulttoestel voor zetpillen, vulttoestel voor zalven, mortiers, stampers, , ...
- De vereiste producten/chemicaliën voor de verschillende praktijklessen, waaronder zuren en basen, zalfbasissen, suppobasissen, emulgatoren, actieve bestanddelen, ...
- Computer en internetverbinding;
- Referentiewerken (digitaal of gedrukt);
 - Farmacopee;
 - Gecommentarieerd geneesmiddelenrepertorium;
 - Therapeutisch Magistraal Formularium (TMF);
 - Tarief der farmaceutische specialiteiten.

5 ALGEMENE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

De opleiding **Farmaceutisch technisch assistent** trekt een zeer gevarieerd en gemotiveerd publiek aan. Door de zeer gevarieerde instroom is een gedifferentieerde werkwijze vaak onontbeerlijk. De cursisten beschikken immers niet over een zelfde achtergrond, opleidingsniveau en voorkennis.

Het is tevens nuttig om als leerkracht op de hoogte zijn van de professionele achtergrond van de cursisten, zodat de leerkracht deze informatie kan meenemen en aanwenden in het ervaringsgerichte kader van de lessen.

Door de leergierigheid van de cursisten wordt de leerkracht ook constant aangespoord in te spelen op de meest recente ontwikkelingen in de sector. De systematische aanknoping met de realiteit en de actualiteit creëert dan ook een toegevoegde waarde.

Stage maakt een verplicht en aanzienlijk onderdeel uit van de opleiding **Farmaceutisch technisch assistent**. Een goede stagebegeleiding is dan ook een kritische succesfactor voor de kwaliteit van de opleiding.

6 EVALUATIE VAN DE CURSISTEN

Het leerplan voorziet niet in concrete opdrachten. Opgaven moeten opgesteld worden in functie van de te bereiken doelstellingen, de beschikbare tijd en het voorhanden zijnde materiaal en materieel.

Elke doelstelling van het leerplan moet ten minste één keer geëvalueerd worden. Als alle cursisten alle opgaven uitgevoerd hebben en alle criteria geëvalueerd werden, is het duidelijk of de doelstellingen bereikt werden.

Wanneer de cursisten een werkstuk vervaardigen of een opdracht uitvoeren, krijgt elk aspect hiervan de aandacht.

Binnen de doe-activiteiten zijn een aantal factoren te onderscheiden:

- cognitieve factoren: bijv. inzicht, argumentatie, ideeën, technische kennis;
- psycho-motorische vaardigheden: bijv. juiste weergave van verhoudingen, gebruik van materialen, oog-handcoördinatie, evenwicht;
- werkmethode en attitudes: bijv. werken binnen vooropgestelde limieten, thema's, tijd, aantallen en formaten; orde en netheid, afwerking, presentatie, inzet, organisatie, sociale omgang, veiligheidsbewustzijn, verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid;
- beoordelingsvermogen.

Er kan ook op verschillende momenten worden geëvalueerd: tijdens het opstellen van een bewerkingsvolgorde, tijdens of na een bewerking of na een afwerking. Duidelijke afspraken met de cursisten zijn hierbij noodzakelijk. Indien deze openheid er niet is, ontstaan betwistingen en blijft zelfevaluatie uit.

Evaluatie van praktijklessen en -opdrachten is een oordeel over:

- een proces: evaluatie van de vorderingen en attitudes op geregelde tijdstippen en bij momentopnames tijdens de realisatie of dienstverlening;
- een product: evaluatie van het product of de gepresteerde dienst.

Een zinvolle opdracht werkt een zinvolle evaluatie in de hand. Stimuleer de cursisten door positieve appreciatie, maar wijs op fouten en tekortkomingen. Tussentijdse evaluaties en de evolutie van de cursist zijn van groot belang voor de eindevaluatie.

Maak duidelijke afspraken met de cursist, zo wordt het werk voor iedereen eenvoudiger. Leg bij elke opdracht uit op welke aspecten de nadruk ligt. De cursist ontwikkelt zo het vermogen om het eigen werk te evalueren. Een vereiste eigenschap van elke volwassene in zijn arbeid is immers zelfevaluatie.

7 MODULE: TOEGEPASTE FYSICA EN CHEMIE FTA (M CH 012 – 60 LESTIJDEN)

Administratieve code:

7.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- een algemene basis en een globaal inzicht verwerven in anorganische chemie: de opbouw van de stoffen en hun elementaire reacties;
- relevante begrippen en processen uit de fysica die hun toepassing hebben in de farmacie kunnen beschrijven;
- inzicht verwerven in de werking van een medicijn.

7.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

7.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen elementen opnoemen.	BC 001	Atomen, symbolen en elementen Protonen, elektronen, neutronen Het gebruik van het Periodiek Systeem der Elementen	Visuele voorstelling. Oefeningen.
formules schrijven.	BC 002	Molecuulverbindingen Verhoudingsformules	Oefeningen.
reactievergelijkingen schrijven.	BC 003	Oplos- en neerslagreacties Zuur-basereacties	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
chemische verbindingen in groepen indelen.	BC 004	Binding van atomen Legeringen, moleculen en ionen Intermoleculaire verbindingen, molecuulrooster en atoomrooster	Visuele voorstelling a. d. h. van animaties. Oefeningen.
eigenschappen in de chemie opnoemen.	BC 005	Soorten stoffen: <ul style="list-style-type: none"> • Zouten • Oxiden • Zuren en basen <ul style="list-style-type: none"> - Het begrip 'pH' - Sterkte van zuren en basen - Het begrip 'buffer' Scheikundig gedrag: <ul style="list-style-type: none"> • Oplos- en neerslagreacties • Zuur-basereacties • Redoxreacties 	Oefeningen. Toepassingen in de dagdagelijkse praktijk.
SI-eenheden toepassen.	BC 006	Dichtheid en concentratie Het begrip 'mol'	Oefeningen.
concentraties berekenen.	BC 007	Concentratie en Molaire concentraties	
het verschil tussen diverse homogene en heterogene systemen verklaren.	BC 008	Mengsels <ul style="list-style-type: none"> • Oplossingen • Disperse systemen • Hydrofiel/polair vs lipofiel/apolair Scheidingstechnieken	Visuele voorstelling aan de hand van animaties.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
aggregatietoestanden beschrijven.	BC 042	Aggregatietoestanden en faseovergangen Graden Celcius en graden Kelvin	Visuele voorstelling aan de hand van animaties. Oefeningen.
de vigerende gevaartekens interpreteren.	BC 085	GHS (Globally Harmonized System) / CLP (Classification, Labelling and Packaging of chemicals) reglementering - Gevarenpictogrammen - H(azard)- en P(recautionary)-zinnen	Oefeningen naar dagdagelijkse situaties gericht. Gevarenklassen vermelden.
de vigerende gevaartekens naleven.	BC 086		

7.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kunnen en kunnen.	SV33

8 MODULE: TOEGEPASTE ANALYTISCHE CHEMIE FTA (M CH 013 – 40 LESTIJDEN)

Administratieve code:

8.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- inzicht verwerven in relevante analytische begrippen en het analytisch rekenen in het apothekewerk;
- naslagwerken kunnen raadplegen.

8.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenonderwijs.

8.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
SI-eenheden toepassen. concentraties berekenen.	BC 006 BC 007	Kwalitatieve en kwantitatieve analyses Wegingen Berekeningen van hoeveelheden en doses Berekeningen met internationale eenheden Verwerken van specialiteiten in bereidingen Het gebruik van volumetrische recipiënten De oplosbaarheid Bereiden van oplossingen Berekeningsformules en berekeningen Concentraties Verdunningen De dichtheid van vloeistoffen Omrekenen van massa naar volume	Theoretische en praktische benadering. Linken leggen met: <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveelheid en dosisberekeningen in de farmacie; • Oplossingen in de farmacie; • Titraties in de farmacie; • Siropen in de farmacie.
chemische verbindingen in groepen indelen. formules schrijven. elementaire analysetechnieken verwoorden. elementaire analyses uitvoeren. eigenschappen in de chemie opnoemen.	BC 004 BC 002 BC 035 BC 050 BC 005	Bespreking van enkele analysemethoden: <ul style="list-style-type: none"> • pH-bepaling • Zuur-base reacties • Concentratie van oplossingen via het principe van de titratie. 	Theoretische en praktische benadering. Oefeningen. Praktisch uitvoeren.

8.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16

9 MODULE: TOEGEPASTE BIOCHEMIE FTA (M CH 014 - 40 LESTIJDEN)

Administratieve code:

9.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- inzicht verwerven in de structuur van organische en biochemische verbindingen en hun regulatiemechanismen;
- inzicht verwerven in het metabolisme van suikers, vetten, eiwitten, vitaminen, enzymen en voedingsvezels;
- inzicht verwerven in farmacokinetische en farmacodynamische processen.

9.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

9.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
formules schrijven.	BC 002	Het koolstofatoom	Oefeningen.
reactievergelijkingen schrijven.	BC 003	Organische verbindingen	Visuele voorstellingen.
chemische verbindingen in groepen indelen.	BC 004	Biochemische verbindingen	
eigenschappen in de chemie opnoemen.	BC 005		
SI-eenheden toepassen.	BC 006		
het metabolisme van suikers, vetten, eiwitten, vitaminen, enzymen en voedingsvezels omschrijven.	ED		
de farmacodynamische processen uitleggen.	BC 017		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de farmacokinetische processen uitleggen.	BC 018	Absorptie Distributie Metabolisatie Eliminatie	
diffusie- en osmoseverschijnselen uitleggen.	BC 034		

9.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV 15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV 16

10 MODULE: TOEGEPASTE BIOLOGIE FTA (M CH 015 – 40 LESTIJDEN)

Administratieve code:

10.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- inzicht verwerven in de menselijke celleer;
- inzicht verwerven in de leer van micro-organismen;
- een basisinzicht verwerven in de werkingsinvloeden van medicijnen in het lichaam;
- inzicht verwerven in de oorzaken van infecties en voedselvergiftigingen.

10.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

10.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen de bouw van cellen verwoorden. biologische processen in cellen verwoorden.	BC 032 BC 033	De cel <ul style="list-style-type: none">• Bouw• Functie• Biologische processen:<ul style="list-style-type: none">- Eiwitsynthese- Energieproductie- Celdeling	Ruimschoots gebruik maken van didactisch materiaal dat voldoende beschikbaar is: boeken, internet.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de structuur, de voortplanting en de bestrijding van micro-organismen omschrijven.	BC 036	Micro-organismen: <ul style="list-style-type: none"> • Virussen • Bacteriën • Fungi • Protozoa • Parasieten Steriliteitstechnieken: <ul style="list-style-type: none"> • Contactafdruk • Swab 	Een praktijkgerichte benadering van deze leerstof werkt motiverend. Steriliteitstechnieken en –controles visualiseren.
de gevolgen van infecties door micro-organismen omschrijven.	BC 037		
steriliteitstechnieken toepassen.	BC 038		
steriliteit controleren.	BC 039		
deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven.	BC 015		

10.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kunnen en kennis.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34

11 MODULE: TOEGEPASTE ANATOMIE EN FYSIOLOGIE FTA (M CH 016 – 80 LESTIJDEN)

Administratieve code:

11.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- de anatomische bouw en fysiologie van het menselijke lichaam kunnen beschrijven;
- een globaal inzicht verwerven in de complexe verweven structuur en samenwerking van onze lichaamssystemen;
- de werkingsinvloeden van geneesmiddelen op de complexe structuur van het menselijke lichaam kunnen beschrijven.

11.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

11.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
anatomie en fysiologie van organen omschrijven. anatomie en fysiologie van systemen van organen omschrijven. deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven.	BC 012 BC 014 BC 015	Globale opbouw van het organisme De verschillende weefsels Het spijsverteringsstelsel <ul style="list-style-type: none">• Functie• Aandoeningen Hart en bloedvaten <ul style="list-style-type: none">• Functie• Aandoeningen Het zenuwstelsel <ul style="list-style-type: none">• Functie• Aandoeningen	Didactisch materieel om zowel de anatomische bouw als de fysiologie te verduidelijken. De link leggen met de geneesmiddelen. Opzoekwerk en taken.

<p align="center">Leerplandoelstellingen</p> <p>met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i></p> <p>De cursisten kunnen</p>	<p align="center">BC ED</p>	<p align="center">Leerinhouden</p>	<p align="center">Specifieke pedagogisch-didactische wenken</p>
<p>anatomie en fysiologie van organen omschrijven.</p> <p>anatomie en fysiologie van stelsels van organen omschrijven.</p> <p>deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven.</p>	<p>BC 012</p> <p>BC 014</p> <p>BC 015</p>	<p>Het ademhalingsstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>Het urinaire stelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>Het hormonale stelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>Het genitale stelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>De zintuigen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>Het beenderstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen <p>Het spierstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functie • Aandoeningen 	<p>Didactisch materieel om zowel de anatomische bouw als de fysiologie te verduidelijken.</p> <p>De link leggen met de geneesmiddelen.</p> <p>Opzoekwerk en taken.</p>

11.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV 16
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV 34

12 MODULE: GALENICA (M CH 017 – 160 LESTIJDEN)

Administratieve code:

12.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- voorschriften correct kunnen lezen en interpreteren;
- de nodige berekeningen kunnen maken om courante medicinale recepten te bereiden;
- preparaten kunnen verpakken, etiketteren en bewaren volgens de geldende wetgeving.

12.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

12.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen SI-eenheden toepassen. formuleringen interpreteren. steriliteitstechnieken toepassen. steriliteit controleren. hoeveelheden van farmaceutische bereidingen berekenen.	BC 006 BC 022 BC 038 BC 039 BC 045	Magistrale en officinele bereidingen Het recept De posologie De formularia Technieken bij galenische bereidingen <ul style="list-style-type: none">• De weging• Het afmeten van vloeistoffen• Het zeven• Het mengen• Oplossen, suspenderen en emulgeren• Steriliseren	Voorbeelden. Oefeningen. Steriliteitstechnieken en –controles visualiseren.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren. de kenmerken van galenische vormen verklaren. de toepassing van galenische vormen verklaren. het verschil tussen verschillende galenische vormen verklaren. bereidingswijzen interpreteren. doseringen van farmaceutische bereidingen controleren. doseringen van farmaceutische bereidingen berekenen. recepten van geneesmiddelen controleren. magistrale bereidingen uitvoeren. geneesmiddelenvormen controleren. de kennis van de farmacologie aanwenden. het eigen werk beoordelen en eventueel bijsturen. werkzaamheden binnen redelijke termijnen uitvoeren. afval volgens soort of volgens principes sorteren.	BC 009 BC 010 BC 019 BC 020 BC 021 BC 023 BC 046 BC 047 BC 058 BC 059 BC 077 BC 078 BC 079 BC 083 BC 089	Galenische bereidingen en labo-uitvoeringen: <ul style="list-style-type: none"> • Vaste bereidingen • Vloeibare bereidingen • Dermatologisch bereidingen Industriële bereidingen: <ul style="list-style-type: none"> • Tabletten • Granulaten • Steriele bereidingen • Aerosolen • Transdermaal therapeutisch systeem • Geneesmiddelen met gereguleerde vrijgave 	Voorbeelden. Oefeningen uitwerken. Labobereidingen uitvoeren.

12.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Loyauteit	Blijk geven van sterkte betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.	SV20
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

13 MODULE: COSMETOLOGIE FTA (M CH 018 – 40 LESTIJDEN)

Administratieve code:

13.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- cosmetica kunnen kaderen in de apotheek;
- de structuur en de verschillende functies van de huid kunnen beschrijven;
- de verschillende huidtypes en hun verzorging kunnen omschrijven;
- advies kunnen geven over haar- en nagelverzorging;
- advies kunnen geven over zonnebescherming;
- dermatologische preparaten kunnen bereiden.

13.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

13.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
anatomie en fysiologie van de huid omschrijven deficiëntiekenmerken van de huid omschrijven. formuleringen interpreteren. bereidingswijzen interpreteren productkennis verwerven. de werking van dermatologische en cosmetische producten verwoorden. de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten. klantenadvies geven. verkoopadvies geven. productkennis aanwenden.	BC 013 BC 016 BC 022 BC 023 BC 028 BC 041 BC 048 BC 064 BC 065 BC 067	Huid: <ul style="list-style-type: none"> • Bouw en samenstelling • Fysiologische functies • Aandoeningen • Huidtypes • Cosmetica • Zonneproducten 	Aandoeningen: o.m. acné, allergieën, eczeem, irritaties, psoriasis, ... Uitnodigen van labo cosmeto voor professionalisering verkoopadvies.
formules schrijven. SI-eenheden toepassen. farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren. de kenmerken van galenische vormen verklaren. de toepassing van galenische vormen verklaren. het verschil tussen verschillende galenische vormen verklaren. de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 002 BC 006 BC 009 BC 010 BC 019 BC 020 BC 021 BC 078	Verzorgende cosmetica: <ul style="list-style-type: none"> • Basissamenstelling: <ul style="list-style-type: none"> - Draagstoffen of excipientia - Specifieke werkstoffen - Bewaarstoffen • Toxicologische aspecten • Toepassingen: <ul style="list-style-type: none"> - Haarcosmetica - Babycosmetica - Zepen 	Uitnodigen verdeler van excipientia om de toepassingen van basisproducten in cosmetica toe te lichten. Ook ontharingsproducten en tandverzorgingsproducten kunnen besproken worden.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen			
hoeveelheden van farmaceutische bereidingen berekenen.	BC 045	Bereidingen <ul style="list-style-type: none"> • Eenvoudige bereidingen zoals crèmes, basisshampoos, ... • Veiligheidsvoorschriften • Hygiëne 	
doseringen van farmaceutische bereidingen controleren.	BC 046		
doseringen van farmaceutische bereidingen berekenen.	BC 047		
recepten van geneesmiddelen controleren.	BC 058		
magistrale bereidingen uitvoeren.	BC 059		
geneesmiddelenvormen controleren.	BC 077		
het eigen werk beoordelen en eventueel bijsturen.	BC 079		
werkzaamheden binnen redelijke termijnen uitvoeren.	BC 083		
afval volgens soort of volgens principes sorteren.	BC 089		

13.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Empathie	In staat zijn zich in te leven in iemands situatie, er begrip voor op te brengen en er tactvol mee om te gaan.	SV11
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.	SV33

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

14 MODULE: FARMACOLOGIE (M CH 019 - 80 LESTIJDEN)

Administratieve code:

14.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- inzicht verwerven in de werkingsprincipes en de indicaties van courante actieve stoffen;
- kennis verwerven van posologie, bijwerkingen, interacties en contra-indicaties.

14.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

14.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de bijsluiters van geneesmiddelen interpreteren. een adequaat gebruik van geneesmiddelen toelichten. de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten.	BC 024 BC 025 BC 048	Termen: <ul style="list-style-type: none">• Indicaties• Posologie• Ongewenste effecten• Interacties• Contra-indicaties Behandelingstherapieën: <ul style="list-style-type: none">• Causale• Symptomatische• ...	Termen toelichten aan de hand van bijsluiters.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren. de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren. het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten. productkennis verwerven. klantenadvies geven. verkoopadvies geven. productkennis aanwenden. de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 009 BC 010 BC 011 BC 026 BC 028 BC 064 BC 065 BC 067 BC 078	Farmaceutische producten: <ul style="list-style-type: none"> • Geneesmiddelen voor het spijsverteringsstelsel • Geneesmiddelen voor hart en bloedvaten • Geneesmiddelen i. v. m. het urogenitaal stelsel: • Geneesmiddelen bij pijn en ontsteking • Geneesmiddelen i. v. m. osteo-articulaire aandoeningen • Geneesmiddelen i. v. m. het zenuwstelsel • Geneesmiddelen voor het ademhalingsstelsel • Geneesmiddelen i. v. m. neus-keel-oren • Geneesmiddelen voor de bestrijding van micro-organismen • Geneesmiddelen i. v. m. immuniteit • Geneesmiddelen i. v. m. het hormonale stelsel • Geneesmiddelen i. v. m. gynaeco-obstetrie • Dermatologische geneesmiddelen • Antitumorale geneesmiddelen • Geneesmiddelen i. v. m. het oog: anestetica 	Inhoud en gebruik van het gecommuniceerd geneesmiddelen repertorium. Bestuderen van specialiteitsverpakkingen.

14.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Loyauteit	Blijk geven van sterkte betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.	SV20
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

15 MODULE: FARMACEUTISCHE ZORG (M CH 020 – 80 LESTIJDEN)

Administratieve code:

15.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- goed kunnen communiceren met het cliënteel;
- een algemeen gezondheidsadvies kunnen geven;
- weten welke aandoeningen een behandeling met OTC-medicatie (zonder voorschrift) toelaten;
- weten wanneer advies moet gevraagd worden aan de apotheker en/of wanneer naar een arts moet worden doorverwezen.

15.2 BEGINSITUATIE

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

15.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen			
farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen.	BC 009	Zelfzorgaandoeningen	Casusbesprekingen o.a.: aambeien, acne, allergische rhinitis, hoest, diarree, obstipatie, atleetvoet, keelpijn, ... : Leg hier ook de link met de modules "Toegepaste anatomie en fysiologie FTA" en "Toegepaste biologie FTA"
de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren.	BC 010	<ul style="list-style-type: none">• Beschrijving• Behandeling• Adviezen	
de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren.	BC 011		
deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven.	BC 015		
deficiëntiekenmerken van de huid omschrijven.	BC 016		
het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten.	BC 026		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de bijsluiters van geneesmiddelen interpreteren. de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten.	BC 024 BC 048	Termen: <ul style="list-style-type: none"> • Indicaties • Posologie • Ongewenste effecten • Interacties • Contra-indicaties 	
een adequaat gebruik van geneesmiddelen toelichten.	BC 025	Galenische toedieningsvormen	Het gaat o.m. om adequaat gebruik van orale, rectale en vaginale toedieningsvormen.
het gebruik van parafarmaceutisch materiaal toelichten.	BC 027	Inhalatietoestellen	
productkennis verwerven.	BC 028		
het normale voedingspatroon en bijzondere voedingsproducten omschrijven.	BC 040	Functie van voeding Bijzondere voedingsproducten: <ul style="list-style-type: none"> • Voedingssupplementen • Vitaminepreparaten • Mineralen en spoorelementen Voedingsaanbevelingen voor specifieke doelgroepen	Website VIGeZ: Mijn actieve voedingsdriehoek, test jezelf. Denk ook aan babyvoeding, ...
met de belangen van de zorgvrager omgaan. met de belangen van de voorschrijver omgaan.	BC 053 BC 054	Therapietrouw	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
vanuit de eigenheid van de zorgvrager de medicatie bewaken. klantenadvies geven. verkoopadvies geven. productkennis aanwenden. klachten behandelen. het eigen werk beoordelen en eventueel bijsturen.	BC 055 BC 064 BC 065 BC 067 BC 070 BC 079	Communicatie aan de balie	Casussen uitwerken.
de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 078		

15.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).	SV06
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Empathie	In staat zijn zich in te leven in iemands situatie, er begrip voor op te brengen en er tactvol mee om te gaan.	SV11
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.	SV33
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

16 MODULE: MEDISCHE ZORGVERLENING (M CH 021 – 40 LESTIJDEN)

Administratieve code:

16.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- begrippen en veilige standaardprocedures uit de eerste hulp bij ongevallen kunnen beschrijven;
- het gamma bandagisterie in de apotheek kunnen beschrijven en gebruiken;
- het gebruik van ontsmettingsmiddelen en wondzalven kunnen aangeven;
- adequaat kunnen optreden in medische noodsituaties.

16.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

16.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHouden EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren.	BC 009 BC 010	Farmaceutische producten: <ul style="list-style-type: none">• Verbandmateriaal• Desinfectantia• Reinigingsmiddelen voor de handen en de intacte huid• Reinigingsmiddelen voor wonden• Ontsmettingsmiddelen• Wondzalven• Combinatiepreparaten• Minder courante middelen voor wondverzorging	
de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren.	BC 011		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven.	BC 015	Deficiënties van het lichaam: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofd – en wervelletsels • Vermindering van het bewustzijn • Belemmering van de normale ademhaling • Belemmering van de hartwerking • Brandwonden • Bloedingen • Letsels aan botten en gewrichten • Letsels aan onderhuids bindweefsel • Vergiftiging 	
deficiëntiekenmerken van de huid omschrijven.	BC 016	Deficiënties van de huid: <ul style="list-style-type: none"> • Huidwonden • Insectenbeten, tekenbeten, spinnen-, adder- en vlobeten, luizen 	
de bijsluiters van geneesmiddelen interpreteren. een adequaat gebruik van geneesmiddelen toelichten. het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten.	BC 024 BC 025 BC 026	Geneesmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> • Desinfectantia • Reinigingsmiddelen voor de handen en de intacte huid • Reinigingsmiddelen voor wonden • Ontsmettingsmiddelen • Wondzalven • Combinatiepreparaten • Minder courante middelen voor wondverzorging 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
het gebruik van parafarmaceutisch materiaal toelichten.	BC 027	Parafarmaceutisch materiaal: <ul style="list-style-type: none"> • Verbandmateriaal • Eerstehulpmateriaal • Specifiek materiaal: glucometer, bloeddrukmeter • Testen: <ul style="list-style-type: none"> - Bloedglucosemeters - Bloeddrukmeters 	
productkennis verwerven.	BC 028		
de algemene samenhang van de medische dienstverlening inzien.	BC 031	Medische wacht- en hulpdiensten	
steriliteitstechnieken toepassen.	BC 038	Wondverzorging	Steriliteitstechnieken en –controles visualiseren.
steriliteit controleren.	BC 039		
intoxicaties indelen. adequaat reageren bij een intoxicatie.	BC 043 BC 044	Intoxicaties: <ul style="list-style-type: none"> • Vergiftiging door inslikken • Vergiftiging door inademen • Vergiftiging door contact met chemische producten • Vergiftiging door inspuiting 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten. klantenadvies geven. verkoopadvies geven. productkennis aanwenden. de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 048 BC 064 BC 065 BC 067 BC 078	Productkennis en advies i. v. m.: <ul style="list-style-type: none"> • Desinfectantia • Reinigingsmiddelen voor de handen en de intacte huid • Reinigingsmiddelen voor wonden • Ontsmettingsmiddelen • Wondzalven • Combinatiepreparaten • Minder courante middelen voor wondverzorging • Verbandmateriaal • Eerstehulpmateriaal • Specifiek materiaal: glucometer, bloeddrukmeter 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
potentieel gevaarlijke situaties inschatten en signaleren. in medische noodsituaties adequaat optreden.	BC 084 BC 090	Potentieel gevaarlijke situaties en medische noodsituaties: <ul style="list-style-type: none"> • Algemene benadering van een slachtoffer in nood • Hoofd – en wervelletsels • Vermindering van het bewustzijn • Belemmering van de normale ademhaling • Belemmering van de hartwerking • Brandwonden • Bloedingen • Letsels aan botten en gewrichten • Letsels aan onderhuids bindweefsel • Vergiftiging 	

16.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Empathie	In staat zijn zich in te leven in iemands situatie, er begrip voor op te brengen en er tactvol mee om te gaan.	SV11
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kunnen en weten.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34

17 MODULE: TOXICOLOGIE, TARIFICATIE EN REGELGEVING FTA (M CH 022 – 60 LESTIJDEN)

Administratieve code:

17.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- basisbegrippen uit de toxicologie kunnen omschrijven;
- het toxisch agens kunnen linken aan de plaats van inwerking en effect op ons organisme;
- de regelgeving betreffende registratie van geneesmiddelen en het in de handel brengen van farmaceutische specialiteiten en grondstoffen voor magistrale bereidingen kunnen raadplegen en toepassen;
- de wettelijke bepalingen in verband met voorschriften, aflevering, etikettering, bewaring van specialiteiten en grondstoffen kunnen raadplegen en correct toepassen.

17.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

17.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHouden EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven. deficiëntiekenmerken van de huid omschrijven. de algemene samenhang van de medische dienstverlening inzien. intoxicaties indelen. adequaat reageren bij een intoxicatie. potentieel gevaarlijke situaties inschatten en signaleren.	BC 015 BC 016 BC 031 BC 043 BC 044 BC 084	De toxische stof <ul style="list-style-type: none">• Algemene begrippen• Indeling van de intoxicaties• Inwerking van gif op het menselijke lichaam Algemene behandeling van intoxicaties Soorten intoxicaties: <ul style="list-style-type: none">• Algemene stoffen• Geneesmiddelen	Attenderen op verwarringen, in het bijzonder ScopolamineHBr en Butylscopolaminebromide.

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
het tarificatiesysteem van geneesmiddelen begrijpen. recepten van geneesmiddelen controleren.	BC 061 BC 058	RIZIV Administratie van het voorschrift Tarifiering: <ul style="list-style-type: none"> • Specialiteit • Magistrale bereiding 	De SIS-kaart. Gebruik van het boek der tarieven.
het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten. geneesmiddelen overeenkomstig geldende wetten en regels afleveren. de kennis van diensten verwerven. de kennis van diensten aanwenden. geneesmiddelvormen controleren.	BC 026 BC 060 BC 068 BC 069 BC 077	Wetgeving FTA Rechten en plichten van de apotheker Geneesmiddel: <ul style="list-style-type: none"> • Definitie • Registratie • Wettelijke vereisten bij aflevering • Voorschriftplicht 	Begrippen: wetgevende – uitvoerende – rechterlijke macht. Wet, KB en MB.
zich over de deontologische code informeren. de deontologie naleven.	BC 080 BC 063	Inleidende begrippen: <ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid deontologie - wetgeving • Orde der Apothekers • Deontologische code <ul style="list-style-type: none"> - Van de apotheker - Van de assistent 	Maak de link met sleutelvaardigheid SV16 (kunnen omgaan met informatie): op een wettelijke en deontologische wijze kunnen omgaan met informatie die tot het beroepsgeheim behoort.

17.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Loyauteit	Blijk geven van sterkte betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.	SV20
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31

18 MODULE: FARMACEUTISCHE PLANTKUNDE EN HOMEOPATHIE (M CH 023 – 20 LESTIJDEN)

Administratieve code:

18.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- de verschillende delen en gebruiksvormen van planten als grondstof voor geneesmiddelen kunnen beschrijven;
- van de voornaamste geneeskrachtige planten de farmacologische eigenschappen kunnen aangeven.

18.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

18.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
De cursisten kunnen homeopathie plaatsen. fytotherapie plaatsen.	BC 029 BC 030	Homeopathie en fytotherapie: <ul style="list-style-type: none">• Omschrijving• Verschil• Bereidingsmethoden• Belangrijkste inhoudsstoffen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren. de bijsluiters van geneesmiddelen interpreteren. een adequaat gebruik van geneesmiddelen toelichten. het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten. productkennis verwerven. de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 009 BC 011 BC 024 BC 025 BC 026 BC 028 BC 078	Farmaceutische producten: <ul style="list-style-type: none"> • Planten die de weerstand verhogen • Planten bij problemen met de luchtwegen • Plant gebruikt bij geheugenstoornissen • Planten i. v. m. de urinewegen • Planten met antidepressieve werking • Planten met rustgevende en slaapverwekkende eigenschappen • Planten i.v.m. circulatieproblemen • Planten i.v.m. 'vrouw zijn' • Giftige planten • Pijn en gewrichtsaandoeningen • Vitaliteit 	Een aantal planten kunnen besproken worden a. d. h. van een opdracht en presentatie door cursisten.
de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten klantenadvies geven. verkoopadvies geven. productkennis aanwenden.	BC 048 BC 064 BC 065 BC 067		Specialiteiten als voorbeeld aanhalen. Bijsluiters als voorbeeld bespreken. Hoe adviezen geven voor deze producten.

18.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31

19 MODULE: STAGE GALENICA (M CH 024 – 60 LESTIJDEN)

Administratieve code:

19.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- magistrale bereidingen kunnen uitvoeren;
- zich vertrouwd maken met grondstoffen en producten.

19.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en heeft de competenties verworven van de module Galenica. Tegelijkertijd moet elke cursist voldoen aan de voorwaarden die opgelegd zijn vanuit de vigerende wetgeving.

19.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de kenmerken van galenische vormen verklaren. de toepassing van galenische vormen verklaren. grondstoffen registreren. recepten van geneesmiddelen controleren. geneesmiddelvormen controleren. de deontologische code naleven.	BC 019 BC 020 BC 049 BC 058 BC 077 BC 081	Administratie van de bereidingen: <ul style="list-style-type: none">• Register voor grondstoffen• Recept• Dosering en eenheden• Terugbetalingsvoorwaarden• Naslagwerken• Etikettering• Invoering van bereidingen met/zonder voorschrift in software	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
formuleringen interpreteren. bereidingswijzen interpreteren. hoeveelheden van farmaceutische bereidingen berekenen. doseringen van farmaceutische bereidingen controleren. doseringen van farmaceutische bereidingen berekenen.	BC 022 BC 023 BC 045 BC 046 BC 047	Bereidingen op papier: <ul style="list-style-type: none"> • Interpretatie van het recept • Het maken van berekeningen • Controle van maximale dosissen door gebruik van de giflijsten • Nazicht gebruikelijke dosissen • Het noteren van af te wegen hoeveelheden • Het uitschrijven van de bereidingswijze op daarvoor voorziene documenten 	
de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren. de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren. productkennis verwerven. magistrale bereidingen uitvoeren. productkennis aanwenden. het eigen werk beoordelen en eventueel bijsturen. werkzaamheden binnen redelijke termijnen uitvoeren.	BC 010 BC 011 BC 028 BC 059 BC 067 BC 079 BC 083	Het maken van bereidingen: <ul style="list-style-type: none"> • Functies van de verschillende producten • Het samenzoeken van de juiste producten • Het afwegen volgens de uitgeschreven bereidingswijze • Het uitvoeren van de nodige controles • Hygiënevoorschriften 	

19.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kunnen en kennis.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.	SV35

20 MODULE: STAGE FTA (M CH 025 – 240 LESTIJDEN)

Administratieve code:

20.1 ALGEMENE DOELSTELLING VAN DE MODULE

- vertrouwd worden met alle aspecten die in de apotheek aan bod komen;
- vlotjes kunnen meedraaien in het ganse apotheekgebeuren.

20.2 BEGINSITUATIE

De cursist beantwoordt aan de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en heeft de competenties van alle andere modules van de opleiding verworven. Tegelijkertijd moet elke cursist voldoen aan de voorwaarden die opgelegd zijn vanuit de vigerende wetgeving.

20.3 LEERPLANDOELSTELLINGEN, LEERINHOUDEN EN SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i>	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch-didactische wenken
De cursisten kunnen			
de vigerende gevaartekens naleven.	BC 086	Algemene activiteiten eigen aan de apotheek	Aanmaken van specifieke handleiding voor de stagementor (= "stagemeester") en voor de stagiair. Regelmatige opvolging door de stagebegeleider ter plaatse in de apotheek. Tussentijdse "reflectiemomenten". Opmaken van eindevaluaties voor de stagementor.
kassaverrichtingen uitvoeren.	BC 066		
het klasement van documenten beheren.	BC 076		
een kwaliteitssysteem en/of kwaliteitsrichtlijnen gehanteerd in het bedrijf helpen realiseren.	BC 082		
geldende milieuvoorschriften m.b.t. het eigen takenpakket naleven.	BC 088		
afval volgens soort of volgens principes sorteren.	BC 089		

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
vanuit de eigenheid van de zorgvrager de medicatie bewaken. geneeskundige voorschriften registreren. recepten van geneesmiddelen controleren. het tarificatiesysteem van geneesmiddelen begrijpen. het tarificatiesysteem van geneesmiddelen toepassen. de voorraad en stock controleren de voorraad en stock beheren. klachten behandelen. bestellingen administratief opvolgen. bestellingen uitvoeren. gegevens registreren. gegevens klasseren. gegevens elektronisch invoeren.	BC 055 BC 057 BC 058 BC 061 BC 062 BC 051 BC 052 BC 070 BC 071 BC 072 BC 073 BC 074 BC 075	Administratieve activiteiten	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
geneeskundige voorschriften ontvangen. het verschil tussen diverse homogene en heterogene systemen verklaren. farmaceutische producten naar hun toepassing herkennen. de actieve bestanddelen van farmaceutische producten verklaren. anatomie en fysiologie van organen omschrijven. anatomie en fysiologie van stelsels van organen omschrijven. deficiëntiekenmerken van het lichaam omschrijven. de bijsluiters van geneesmiddelen interpreteren. een adequaat gebruik van geneesmiddelen toelichten. het veilige gebruik van geneesmiddelen toelichten. productkennis verwerven. de bijsluiters van geneesmiddelen aan klanten toelichten. met de belangen van de zorgvrager omgaan. met de belangen van de voorschrijver omgaan. de deontologie naleven. de deontologische code naleven. potentieel gevaarlijke situaties inschatten en signaleren. in medische noodsituaties adequaat optreden. geneesmiddelen overeenkomstig geldende wetten en regels afleveren. productkennis aanwenden. geneesmiddelvormen controleren. de kennis van de farmacologie aanwenden.	BC 056 BC 008 BC 009 BC 010 BC 012 BC 014 BC 015 BC 024 BC 025 BC 026 BC 028 BC 048 BC 053 BC 054 BC 063 BC 081 BC 084 BC 090 BC 060 BC 067 BC 077 BC 078	Activiteiten in verband met specialiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • De regels voor de aflevering van producten met en zonder voorschrift • Diergeneeskundige voorschriften • Problemen met voorschriften/medicatie 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
de kenmerken van galenische vormen verklaren. de toepassing van galenische vormen verklaren. formuleringen interpreteren. bereidingswijzen interpreteren. steriliteitstechnieken toepassen. hoeveelheden van farmaceutische bereidingen berekenen. doseringen van farmaceutische bereidingen controleren. doseringen van farmaceutische bereidingen berekenen. grondstoffen registreren. magistrale bereidingen uitvoeren. het eigen werk beoordelen en eventueel bijsturen. werkzaamheden binnen redelijke termijnen uitvoeren. maatregelen en technieken voor preventie van ongevallen die betrekking hebben op het eigen takenpakket en dat van de naaste medewerkers, toepassen.	BC 019 BC 020 BC 022 BC 023 BC 038 BC 045 BC 046 BC 047 BC 049 BC 059 BC 079 BC 083 BC 087	Activiteiten in verband met bereidingen: <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van software voor bereidingen • Uitvoering van bereidingen volgens GMP normen • Het onderkennen en signaleren van problemen met voorschriften 	
de actieve bestanddelen van plantaardige farmaceutische producten verklaren.	BC 011	Activiteiten in verband met homeopatische en fytofarmaceutische producten: <ul style="list-style-type: none"> • De uitvoering van voorschriften met homeopatische en fytofarmaceutische producten 	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van basiscompetenties (BC), eigen doelen (ED) en <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds cursief)</i> De cursisten kunnen	BC ED	Leerinhouden	Specifieke pedagogisch- didactische wenken
het normale voedingspatroon en bijzondere voedingsproducten omschrijven. de werking van dermatologische en cosmetische producten verwoorden. verkoopadvies geven. klantenadvies geven. de kennis van diensten verwerven. de kennis van diensten aanwenden.	BC 040 BC 041 BC 065 BC 064 BC 068 BC 069	Activiteiten in verband met parafarmaceutische producten en materialen	Farmaceutische kennis in praktijk omzetten van o.a. dermofarmacie, verbandmateriaal, stomamateriaal, parafarmaceutisch materiaal.

20.4 SLEUTELVAARDIGHEDEN

Volgende sleutelvaardigheden komen aan bod in deze module:

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Accuratesse	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.	SV02
Contactvaardigheid	In staat zijn om contact te leggen en eventueel te onderhouden, ook in moeilijke situaties (onder meer met mensen met verschillende opvattingen en achtergrond).	SV06
Dienstverlenende vaardigheid	In staat zijn om op vraag en proactief diensten of zorg te verlenen.	SV08
Empathie	In staat zijn zich in te leven in iemands situatie, er begrip voor op te brengen en er tactvol mee om te gaan.	SV11
Kritische ingesteldheid	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.	SV15
Kunnen omgaan met informatie	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.	SV16
Kwaliteitsbewustzijn	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.	SV17

Sleutelvaardigheid	Specificatie	Code
Loyauteit	Blijk geven van sterkte betrokkenheid op de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.	SV20
Veiligheids- en milieubewustzijn	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.	SV30
Verantwoordelijkheidszin	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.	SV31
Zelfvertrouwen	In staat zijn om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kennen en kunnen.	SV33
Zin voor initiatief	In staat zijn om problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.	SV34
Zin voor samenwerking	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken	SV35

21 BIBLIOGRAFIE

De bibliografie bevat referentie- en naslagwerken, brochures, tijdschriften, coördinaten van relevante organisaties, websites, ...

21.1 REFERENTIE- EN NASLAGWERKEN

BELGISCH CENTRUM VOOR FARMACEUTISCHE INFORMATIE, *Gecommentarieerd Geneesmiddelenrepertorium*. 2012.

ALGEMENE PHARMACEUTISCHE BOND, *Memento galenische farmacie*.

Therapeutisch Magistraal Formularium. Website:

http://www.fagg-afmps.be/nl/binaries/TMF_Apothekers_Uitgave_2010_tcm290-121400.pdf

Compendium.

Martindale.

Merck index.

Tarief der farmaceutische specialiteiten.

Belgische Farmacopee VI. Uitgegeven door de Algemene Farmaceutische Inspectie, Ministerie van Volksgezondheid, 1982.

Europese Farmacopee.

Homeopathie voor het gezin. Boiron.

Minirepertorium homeopathie voor iedereen. Unda.

[Www.gevaarlijkestoffen.be](http://www.gevaarlijkestoffen.be)

Prof. Dr. E.J. ARIENS, A.M. SIMONIS, *Inleiding in de algemene toxicologie*. Stafleu's Wetenschappelijke Uitgeversmaatschappij, Leiden.

BELPAIRE, F., *Biofarmacie en farmacokinetiek, deel II, Beginselen van de farmacokinetiek en zijn klinische aspecten*. Socio-Wetenschappelijke Apothekersvereniging, Gent 1986.

BOLHUIS, G.K., COX, H.L.M. *Receptenleerkunde, bereiden, keuren en afleveren van geneesmiddelen in de apotheek*. Zuidema, Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de farmacie, 1992.

BROUWER et al., *Bereiden in de apotheek*. Bohn Stafleu, Van Loghum, Houten, 2005.

BRUGGEMANS, Karel en HERZOG, Yvette, *Organische chemie*. 2006.

BRUGGEMANS, Karel en HERZOG, Yvette, *Fundamentele begrippen van algemene chemie*. 2005.

DETTINGMEJER, M., *Voorlichting en advies in de apotheek*. Bohn Stafleu, Van Loghum, Houten, 2007.

ENGBERSEN, J.F.J. 1 GROOT, *Inleiding in de bio-organische chemie*. 2001.

KONINKLIJKE APOTHEKERSVERENIGING VAN ANTWERPEN, *Adviezen voor zelfzorg*.

LEEMANS, Lies et al., *Adviezen voor zelfzorg*.

TORTORA, G. et al., *Microbiology, an introduction*. 2009.

VAN HAGEN J.J., *Farmacotherapie*, Bohn, Scheltema en Holkema, Houten, 2006.

A WAUGH, A GRANT, *Anatomie en fysiologie in gezondheid en ziekte*. Ross en Wilson, Churchill Livingstone Elsevier, 2007.

WESSELING. H., NEEF, C., e.a.. *Algemene Farmacotherapie*. Bohn Stafleu, Van Loghum, Houten/Antwerpen, 1990.

21.2 TIJDSCHRIFTEN

BELGISCH CENTRUM VOOR FARMACEUTISCHE INFORMATIE, *Folia Pharmacotherapeutica*. Maandelijks tijdschrift.

Farmassistente. Maandblad voor de apothekersassistenten.